

The Effects of Local Participation in Improvement of Women Life Quality; Case Study: Neighborhoods of Ahang, Homayoun Shahr and Aghdasiye in Tehran

ABSTRACT

ARTICLE INFO

Article Type

Research Article

Authors

1. Yahya Mirshekaran, Ph.D. *

2. Elham Vahidi, Ph.D.

1. Assistant Professor,
Department of Geography,
Police University, Tehran.

Assistant Professor,
Department of Women's studies
Ahlul Bayt International
University, Tehran.

Correspondence*

Address: Department of
Geography, Police University,
Tehran, Iran.

Email: yahyamirshekaran@yahoo.com

Article History

Received: ۲۰/۰۱/۲۰۲۲

Accepted: ۲۰/۰۴/۲۲

Introduction

Urban studies thinkers consider citizens' participation as one of the infrastructures for increasing in the capabilities of urban management. In order to citizens' participation to be meaningful and express the main concept of participation, it must be on a local scale and then reach the transnational arena. Neighborhoods, as the most fundamental elements of cities, have a special place in shaping and organizing the affairs of Tehran. With the establishment of the Pahlavi government and the effort to modernize Iran and the growth and increase in the population of cities, the traditional structures of urban life, including neighborhoods, underwent a transformation. The Law of City Associations was approved before the revolution, but it took many years to pay attention to neighborhood life again with the formation and implementation of the city's Islamic councils in 1998. In recent years, the neighborhood has been defined as the center of concentration and connection of urban services - people and municipality - in the smallest structural area of Tehran municipality. This center was chosen in such a way that all the possible capacities of the municipality can be delegated to it, and at the same time, concrete and objective participation of the citizens was directed to it in all areas that can be participated in, and new and up-to-date functions were defined for it. New social theories consider women's participation in sustainable development processes to be essential, and since the field of women's activity is traditionally wider in the fields of family and neighborhood, the local administration has envisioned a special role for women in city affairs and implemented special programs to improve their quality of life. In an environmental approach, women have the ability to play a greater role as leaders or active participants in smaller communities such as urban neighborhoods. It can be said that women play an essential role in local social cohesion. This type of connection is especially necessary to achieve social planning and successful management in multicultural societies. Because experience has shown that women pay attention to the dimensions of the needs of all groups in society and are not

limited to the views and desires of powerful and effective members of society and often seek to create bridges over social, cultural and racial divisions as well as incompatibilities in society. That society will lead to a better life.

Research findings

Based on this, the current research tries to investigate the effect of local women's participation in the programs of active organizations (Serai Mahlah) on improving their quality of life. Angeh, Hodayun Shahr and Aqdasiye neighborhoods were introduced and selected as examples by the neighborhood management strategic headquarters because of their active role in this matter. In the current research, a survey method was used with the two goals of description and explanation. At the level of description, the goal is to provide information on the level of participation of women in the administration of neighborhood affairs, and at the level of explanation and analysis, the goal is to find the existence or non-existence of a relationship between independent and dependent variables. At the same time, it has been used to compile the theoretical foundations and review previous researches in a documentary (library) way. The statistical population of the research is made up of the women of Tehran's active neighborhoods in the field of participation in the administration of city affairs, and on this basis, two groups of active and inactive women were selected from among the women of these neighborhoods and investigated. In this research, the sample size is 240 tons, which was determined based on Cochran's formula, which is divided into two parts (124 active tons and 116 inactive tons). In the sampling method, there are two important reasons for choosing the neighborhood center, one is that the manager of the neighborhood is a woman, and the other is the introduction by the neighborhood management strategic headquarters as the most active centers in the neighborhoods of Tehran, which are Angeh, Hodayoun Shahr, and Aqdasiyeh neighborhoods. Available sampling method was used to select local activists and random sampling method was used for inactive people. A questionnaire was used to collect information. After verifying its validity and reliability in the preliminary stages of the research, the questionnaire was used to collect the required data in the final stage. The results obtained from this research show that the existence of the neighborhood management institution shows that the participation of citizens is recognized as a necessity and need for collective life, and women are not excluded from this as citizens of the society. Sarai Mahalat is active as one of the

sub-institutions of neighborhood management, and the use of the services provided in it can have a significant impact on improving the quality of life of women in various dimensions, and the officials are required to provide the necessary conditions to create the necessary infrastructure and facilities in this regard. On the other hand, they should create the necessary motivation in women in different ways so that they also become eager to participate in local affairs (various aspects), because compared to men, women devote more time to work inside and around the house (local area), so they have deeper experiences, knowledge and insight to build the environment around them. According to Arnstein and Hannah Arendt, if women can have an active participation in the administration of local affairs and not just a theatrical participation, they can actualize and realize their potential talents in various fields. It seems that if the participation of women at the local level has positive results (as the results of this research confirm this), it will lead to this fact that women are encouraged to participate at higher levels of society, which will facilitate the development of the country.

Conclusions

In the present study, the impact of the use of services provided in Sarai Mahalat on the quality of life of service users was investigated in different dimensions. At first, the presence or absence of a relationship was measured using Pearson's correlation coefficient, which confirmed the existence of a relationship between women's local participation and the improvement of their quality of life in different dimensions. In the following, the difference between the average scores of the group that used the services and the group that did not use the services was investigated using the T-test, and according to the obtained scores, the hypotheses of the research were confirmed. After that, two-dimensional tables were used to clarify the relationship between dependent and independent variables. The results of these tables show that the intensity of the relationship between local participation with the quality of life and physical health is greater than the intensity of its relationship with economic empowerment.

Keywords: Women; Neighborhoods of Ahang, Homayoun Shahr and Aghdasiye; Local Participation; Quality of Life; Physical Health; Economic Empowerment.

تاثیر مشارکت محلی بر بهبود کیفیت زندگی زنان؛ مطالعه موردی: محلات آهنگ، همایون شهر و اقدسیه تهران

یحیی میرشکاران * Ph.D.

استادیار گروه جغرافیا، دانشگاه علوم انتظامی امین، تهران، ایران.

الهام وحیدی Ph.D.

استادیار گروه مطالعات زنان دانشگاه بین المللی اهل بیت (ع)، تهران، ایران.

چکیده

اندیشمندان مطالعات شهری مشارکت شهروندان را از زیر ساخت‌های افزایش توانمندی‌های مدیریت شهری می‌دانند. مشارکت شهروندان برای این که معنی‌دار باشد و مفهوم اصلی مشارکت را بیان کند باید در مقیاس محلی باشد و سپس به عرصه فراملی برسد. محله‌ها به‌عنوان بنیادی‌ترین عناصر شهرها، در شکل‌دهی و سازماندهی امور شهر تهران جایگاه ویژه‌ای دارند. با روی کار آمدن حکومت پهلوی و تلاش برای مدرنیزه نمودن ایران و رشد و افزایش جمعیت شهرها، ساختارهای سنتی زندگی شهری از جمله محله‌ها دچار دگرگونی شد. قانون انجمن‌های شهر قبل از انقلاب تصویب شد اما سال‌ها طول کشید تا با تشکیل و اجرایی شدن شوراهای اسلامی شهر در سال ۱۳۷۷ به زندگی محله‌ای توجهی دوباره شود. در سال‌های اخیر محله به‌عنوان کانون تمرکز و پیوند خدمات شهری - مردم و شهرداری - در کوچکترین حوزه ساختاری شهرداری تهران تعریف شده است. این کانون به گونه‌ای انتخاب شد که تمام ظرفیت‌های ممکن شهرداری را بتوان به آن تفویض کرد و در عین حال مشارکت ملموس و عینی شهروندان را در تمام زمینه‌های قابل مشارکت به آن معطوف نمود و کارکردهایی جدید و به روز را برای آن تعریف کرد، یکی از کارکردهایی که به سرای محله واگذار شده است بهبود کیفیت زندگی ساکنان محله از جمله زنان است. نظریه‌های جدید اجتماعی مشارکت زنان را در فرآیندهای توسعه پایدار امری ضروری می‌دانند و از آنجا که عرصه فعالیت زنان به صورت سنتی در حوزه‌های خانواده و محله گسترده تر است؛ مدیریت محلی نقش خاصی را برای زنان در امور شهر متصور شده و برنامه‌های ویژه‌ای را برای بهبود کیفیت زندگی آنها اجرا کرده است. در یک رویکرد محیطی زنان توانایی ایفای

نقش بیشتری به‌عنوان رهبران یا مشارکت کنندگان فعال در جوامع کوچک‌تر مانند محلات شهری را دارند. می‌توان گفت زنان نقش اساسی در پیوستگی اجتماعی محلی دارند. این نوع پیوستگی به ویژه برای دستیابی به طرح اجتماعی و مدیریت موفق در جوامع چند فرهنگی ضروری است. زیرا تجربه نشان داده است که زنان به ابعاد نیازهای همه گروه‌ها در اجتماع توجه می‌کنند و صرفاً به دیدگاه و تمایلات اعضای قدرتمند و موثر جامعه محدود نمی‌شوند و اغلب در پی ایجاد پل‌هایی روی تقسیم‌بندی‌های اجتماعی، فرهنگ و نژادی و نیز ناسازگاری‌ها در اجتماع هستند، از طرفی مشارکت زنان در امور محلی و استفاده از خدمات ارائه شده در واحدهای محلی برای بهبود کیفیت زندگی زنان موثر خواهد بود و به تبع آن با بهبود کیفیت زندگی زنان، با توجه به نقشی که زن در خانواده دارد، خانواده و به تبع آن جامعه به سوی زندگی بهتری سوق پیدا خواهد کرد.

بر این اساس پژوهش حاضر تلاش دارد به بررسی اثر مشارکت محلی زنان در برنامه‌های سازمان‌های فعال (سرای محله) بر بهبود کیفیت زندگی آنها بپردازد. محله‌های آهنگ، همایون شهر و اقدسیه به دلیل فعال بودن در این امر به‌عنوان نمونه توسط ستاد راهبردی مدیریت محله معرفی و انتخاب شدند. در پژوهش حاضر از روش پیمایشی با دو هدف توصیف و تبیین استفاده شده است. در سطح توصیف هدف ارائه اطلاعاتی در زمینه میزان مشارکت زنان در اداره امور محله است و در سطح تبیین و تحلیل هدف، یافتن وجود یا عدم وجود رابطه بین متغیرهای مستقل و وابسته است. در ضمن برای تدوین مبانی نظری و مرور بر پژوهش‌های پیشین به شیوه اسنادی (کتابخانه‌ای) بهره گرفته شده است. جامعه آماری تحقیق را زنان محلات فعال تهران در زمینه مشارکت در اداره امور شهر تشکیل می‌دهند که بر همین اساس از بین زنان این محلات دو گروه زنان فعال و غیر فعال انتخاب شده و مورد بررسی قرار گرفته‌اند. در این تحقیق حجم نمونه ۲۴۰ تن هستند که بر اساس فرمول کوکران تعیین شد که به دو قسمت (۱۲۴ تن فعال و ۱۱۶ تن غیر فعال) تقسیم می‌شوند. در روش نمونه‌گیری دو دلیل مهم انتخاب سرای محلات یکی زن بودن مدیر محله و دیگری معرفی توسط ستاد راهبردی مدیریت محله به‌عنوان فعال‌ترین سراها در سطح محلات تهران است که محله‌های آهنگ، همایون شهر و اقدسیه می‌باشند. برای

انتخاب فعالین محلی از روش نمونه گیری در دسترس استفاده شده است و در مورد افراد غیر فعال روش نمونه گیری تصادفی را برگزیده ایم. برای گردآوری اطلاعات، از ابزار پرسش نامه استفاده شده است. پرسش نامه پس از احراز اعتبار و پایایی آن در مراحل مقدماتی پژوهش، برای جمع آوری داده های مورد نیاز در مرحله نهایی مورد استفاده قرار گرفت. نتایج به دست آمده از این تحقیق نشان می دهد که وجود نهاد مدیریت محله نشان می دهد که مشارکت شهروندان به عنوان ضرورت و نیاز زندگی جمعی به رسمیت شناخته شده است و زنان نیز به عنوان شهروندان جامعه از این امر مستثنی نیستند. سرای محلات به عنوان یکی از زیر نهادهای مدیریت محله فعال است که استفاده از خدمات ارائه شده در آن می تواند تاثیر به سزایی در بهبود کیفیت زندگی زنان در ابعاد مختلف داشته باشد و مسئولین ملزم به فراهم آوردن شرایط لازم برای ایجاد زیر ساخت ها و امکانات لازم در این امر هستند. از طرفی باید انگیزه لازم را از راه های مختلف در زنان ایجاد کنند تا آن ها نیز مشتاق به مشارکت در امور محلی (جنبه های مختلف) شوند، زیرا زنان به نسبت مردان زمان بیشتری به کار در داخل و اطراف منزل (محدوده محلی) اختصاص می دهند، پس تجارب و دانش و بینش عمیق تری برای ساخت محیط اطراف خود دارند. اگر زنان بتوانند مشارکتی فعال در اداره امور محل داشته باشند نه فقط مشارکتی نمایشی، طبق گفته های ارنشتاین و هانا آرنه، می توانند استعداد های بالقوه خود را در زمینه های مختلف به فعلیت در آورده و تحقق بخشند. به نظر می رسد اگر مشارکت زنان در سطح محلی نتایج مثبتی داشته باشد (همان طور که نتایج این پژوهش تایید کننده این امر است) منجر به این خواهد شد که زنان تشویق به مشارکت در سطوح بالاتر جامعه شده که این امر (استفاده از کل نیروی انسانی یک کشور) رسیدن به توسعه را هموارتر خواهد کرد.

در پژوهش حاضر تاثیر گذاری استفاده از خدمات ارائه شده در سرای محلات بر کیفیت زندگی استفاده کنندگان از خدمات در ابعاد مختلف مورد بررسی قرار گرفت. در ابتدا با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون وجود یا عدم وجود رابطه سنجیده شد که با توجه به آمار بدست آمده وجود رابطه بین مشارکت محلی زنان و بهبود کیفیت زندگی آنان در ابعاد مختلف تایید شد. در ادامه با استفاده از آزمون T تفاوت میانگین نمرات گروه استفاده کننده از

خدمات و گروهی که از خدمات استفاده نکرده اند مورد بررسی قرار گرفت و با توجه به نمرات به دست آمده فرضیه های پژوهش تایید شد. پس از آن از جداول دو بعدی برای مشخص تر شدن ارتباط میان متغیرهای وابسته و مستقل استفاده شد. نتایج این جداول نشان می دهد شدت رابطه میان مشارکت محلی با کیفیت زندگی و سلامت جسمی بیشتر از شدت رابطه آن با توانمندی اقتصادی است.

کلمات کلیدی: زنان، محله های آهنگ، همایون شهر، اقدسیه، مشارکت محلی، کیفیت زندگی، سلامت جسمی، توانمندی اقتصادی.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۱/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۱/۳۱

نویسنده مسئول: yahyamirshakaran@yahoo.com

مقدمه

رشد فزاینده ابعاد شهرنشینی و شکل گیری مقیاس های جدیدی از رشد زندگی شهری در طی چند دهه اخیر موجب شده است که شهر و شهرنشینی معاصر به عنوان مهم ترین جنبه اجتماعی بشر با چالش های نوینی مواجه شود [12]. به دلیل گستردگی ابعاد و تغییر در ماهیت مسائل شهری که موجب پیچیدگی بسیار آنها شده است، حل پایدار آنها نیز نیازمند جامع نگری و توجه به ابعاد و جنبه های مختلف مسائل مرتبط با شهر است. یکی از مسائل مهم در مدیریت شهری به ویژه در کشورهای توسعه یافته، مشارکت مردم در همه بخش های مدیریت شهری است [8]. از این رو، هر چند مدیران و هم برنامه ریزان پیشنهادها و برنامه های خود را جهت تحقق توسعه پایدار شهر اعمال نمایند، مادامی که شهروندان مایل به همکاری نباشند، اهداف محقق نخواهد شد [11]. در این میان توجه و تاکید برنامه ریزی و مدیریت شهری به مشارکت عمومی، بیش از هر زمان دیگری به سطوح پایین تر و ابعاد ملموس زندگی شهری متوجه شده است [5]. مطالعات زیادی در یکی دو دهه اخیر

شدن شوراهای اسلامی شهر در سال ۱۳۷۷ به زندگی محله‌ای توجهی دوباره شود [4]. در سال‌های اخیر محله به‌عنوان کانون تمرکز و پیوند خدمات شهری - مردم و شهرداری - در کوچکترین حوزه ساختاری شهرداری تهران تعریف شده است. این کانون به گونه‌ای انتخاب شد که تمام ظرفیت‌های ممکن شهرداری را بتوان به آن تفویض کرد و در عین حال مشارکت ملموس و عینی شهروندان را در تمام زمینه‌های قابل مشارکت به آن معطوف نمود و کارکردهایی جدید و به روز را برای آن تعریف کرد، یکی از کارکردهایی که به سرای محله واگذار شده است بهبود کیفیت زندگی ساکنان محله از جمله زنان است.

جوامع توسعه یافته برای تحقق اهداف توسعه گرایانه خود از تمامی منابع انسانی خود بهره می‌برند. در کشورهای در حال توسعه اگر چه زنان نقش سازنده‌ای در گام‌های گوناگون پدیداری، شکل‌گیری و نهادینه شدن فرایندهای اجتماعی دارند، اما آن چنان که شایسته است از سهمی متناسب با کارکردهایشان در ساختارهای اجتماعی برخوردار نیستند [15]. در یک رویکرد محیطی زنان توانایی ایفای نقش بیشتری به‌عنوان رهبران یا مشارکت‌کنندگان فعال در جوامع کوچک‌تر مانند محلات شهری را دارند. می‌توان گفت زنان نقش اساسی در پیوستگی اجتماعی محلی دارند. این نوع پیوستگی به ویژه برای دستیابی به طرح اجتماعی و مدیریت موفق در جوامع چند فرهنگی ضروری است. زیرا تجربه نشان داده است که زنان به ابعاد نیازهای همه گروه‌ها در اجتماع توجه می‌کنند و صرفاً به دیدگاه و تمایلات اعضای قدرتمند و موثر جامعه محدود نمی‌شوند و اغلب در پی ایجاد پل‌هایی روی تقسیم‌بندی‌های اجتماعی، فرهنگ و نژادی و نیز ناسازگاری‌ها در اجتماع هستند، از طرفی مشارکت زنان در امور محلی و استفاده از خدمات ارائه شده در واحدهای محلی برای

صورت گرفته است که سیاست‌گذاری، برنامه ریزی و مدیریت شهری را از خردترین واحد، یعنی "محله" در شهر هدف قرار داده است [18].

مشارکت مستقیم مردم در قانون‌گذاری خالص‌ترین و واقعی‌ترین جنبه مشارکت و عالی‌ترین جلوه حق حاکمیت مردم در تعیین سرنوشت زندگی سیاسی و اجتماعی خود است و از شرط‌های لازم دموکراسی می‌باشد [22] و برای اینکه معنی‌دار باشد لازم است در مقیاس محلی آغاز و سپس به عرصه فرامحلی برسد. مشارکت محلی نقشی است که مردم در چهارچوب ساختار محلی به‌طور مستقیم و غیر مستقیم در فرایند تصمیم‌گیری و اجرای آن ایفا می‌کنند و در شکل دادن سیاست عمومی و اداره امور عمومی محل سهیم می‌باشند [7].

ترغیب شهروندان به مشارکت و حضور در امور محلی و اتخاذ تصمیم در ارتباط با شرایط زندگی آنها و استفاده از دانش و استعداد‌های آنها در ارتقا و توسعه اجتماعی، اقتصادی و سیاسی چیزی است که پوتنام آن را «سرمایه اجتماعی» می‌نامد و اجزا آن را شبکه‌های اجتماعی، انجمن‌های داوطلبانه، اعتماد، همکاری و درگیر شدگی مدنی می‌داند و موهان و استوک آن را «کمربند رابط» میان جامعه و حکومت می‌نامند [19]. به نظر می‌رسد که حاصل جمع و ارتباط مفهومی این واژگان، مشارکت است که یکی از زیربناهای محلی‌گرایی مدرن و دموکراسی می‌باشد.

محله‌ها به‌عنوان بنیادی‌ترین عناصر شهرها، در شکل‌دهی و سازماندهی امور شهر تهران جایگاه ویژه‌ای دارند. با روی کار آمدن حکومت پهلوی و تلاش برای مدرنیزه نمودن ایران و رشد و افزایش جمعیت شهرها، ساختارهای سنتی زندگی شهری از جمله محله‌ها دچار دگرگونی شد. قانون انجمن‌های شهر قبل از انقلاب تصویب شد اما سال‌ها طول کشید تا با تشکیل و اجرایی

بهبود کیفیت زندگی زنان موثر خواهد بود و به تبع آن با بهبود کیفیت زندگی زنان، با توجه به نقشی که زن در خانواده دارد، خانواده و به تبع آن جامعه به سوی زندگی بهتری سوق پیدا خواهد کرد. بر این اساس پژوهش حاضر تلاش دارد به بررسی اثر مشارکت محلی زنان در برنامه‌های سازمان‌های فعال (سرای محلات) بر بهبود کیفیت زندگی آنها با استفاده از فرضیه‌های زیر، بپردازد:

۱. مشارکت زنان در امور محلی با کیفیت زندگی آنان رابطه مثبت و مستقیم دارد.
۲. مشارکت زنان در امور محلی با سلامت جسمی آنها رابطه مثبت و مستقیم دارد.
۳. مشارکت زنان در امور محلی با توانمندی اقتصادی آنها رابطه مثبت و مستقیم دارد.
۴. به نظر می‌رسد میانگین نمره کیفیت زندگی در بین زنان مشارکت کننده در امور محلی با زنانی که در امور محلی مشارکت ندارند، متفاوت است.
۵. به نظر می‌رسد میانگین نمره سلامت جسمی در بین زنان مشارکت کننده در امور محلی با زنانی که در امور محلی مشارکت ندارند، متفاوت است.
۶. به نظر می‌رسد میانگین نمره توانمندی اقتصادی در بین زنان مشارکت کننده در امور محلی با زنانی که در امور محلی مشارکت ندارند، متفاوت است.

تعیین و تحلیل هدف، یافتن وجود یا عدم وجود رابطه بین متغیرهای مستقل و وابسته است. در ضمن برای تدوین مبانی نظری و مرور بر پژوهش‌های پیشین به شیوه اسنادی (کتابخانه-ای) بهره گرفته شده است. جامعه آماری تحقیق را زنان محلات فعال تهران در زمینه مشارکت در اداره امور شهر تشکیل می‌دهند که بر همین اساس از بین زنان این محلات دو گروه زنان فعال و غیر فعال انتخاب شده و مورد بررسی قرار گرفته‌اند. در این تحقیق حجم نمونه ۲۴۰ تن هستند که بر اساس فرمول کوکران تعیین شد که به دو قسمت (۱۲۴ تن فعال و ۱۱۶ تن غیر فعال) تقسیم می‌شوند. در روش نمونه‌گیری دو دلیل مهم انتخاب سرای محلات یکی زن بودن مدیر محله و دیگری معرفی توسط ستاد راهبردی مدیریت محله به عنوان فعال‌ترین سراها در سطح محلات تهران است که محله‌های آهنگ، همایون شهر و اقدسیه می‌باشند. برای انتخاب فعالین محلی از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده شده است و در مورد افراد غیر فعال روش نمونه‌گیری تصادفی را برگزیده‌ایم. برای گردآوری اطلاعات، از ابزار پرسش‌نامه استفاده شده است. پرسش‌نامه پس از احراز اعتبار و پایایی آن در مراحل مقدماتی پژوهش، برای جمع‌آوری داده‌های مورد نیاز در مرحله‌ی نهایی مورد استفاده قرار گرفت.

پیشینه پژوهش

در حوزه مشارکت محلی و حضور شهروندان در اداره امور محلات پژوهش‌هایی صورت گرفته است که در زیر به صورت خلاصه به آنها اشاره می‌شود.

روش تحقیق

در پژوهش حاضر از روش پیمایشی با دو هدف توصیف و تبیین استفاده شده است. در سطح توصیف هدف ارائه اطلاعاتی در زمینه میزان مشارکت زنان در اداره امور محله است و در سطح

جدول ۱: پیشینه پژوهش

پژوهشگر	سال	عنوان	یافته‌ها
حقیقتیان [7]	۱۳۹۳	عوامل اجتماعی موثر بر کیفیت زندگی زنان در شهر اصفهان	عوامل اجتماعی و سرمایه اجتماعی از جمله عوامل موثر بر کیفیت زندگی است.
خوش فر و همکاران [11]	۱۳۹۳	رابطه بین سرمایه اجتماعی و کیفیت زندگی	بین سرمایه اجتماعی و کیفیت زندگی رابطه معنادار وجود دارد.
حسین شوریایی [18]	۱۳۸۶	ارزیابی الگوهای مشارکت شهروندان تهرانی در طرح‌های توسعه شهری	میزان مشارکت زنان در تمامی طرح‌ها به صورت دقیق مورد بررسی قرار گرفته و نقش آنها مثبت شناخته شده است.
رشنیقی [14]	۱۳۹۳	مشارکت اجتماعی و کیفیت زندگی زنان	بین مشارکت اجتماعی و کیفیت زندگی رابطه معنا دار وجود دارد.
مهدی خنده رو [10]	۱۳۸۸	بررسی سرمایه اجتماعی و عوامل موثر بر شکل گیری آن در محله	زنان یکی از ستون‌های اصلی شکل‌گیری اعتماد عمومی هستند و جایگاهی مهم‌تر از مردان دارند.
حسین ایمانی جاجرمی [3]	۱۳۸۶	بررسی عملکرد مدیریت محلی با تاکید بر سازمان‌های مدیریت شهری و روستایی در ایران	مدیریت محلی به‌عنوان نهاد سیاست‌گذار برنامه‌های شهر و روستا نقش مهمی در کاهش نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی و ارتقا توسعه دارد.
تری ال و همکاران [5]	۲۰۱۶	تاثیر شوک‌های اقتصادی بر کیفیت زندگی محلی	دوام و شدت شوک‌های متعدد و اثرات انباشتی و زنجیره‌وار حاصل از آنها، به سطح کیفیت زندگی محلی در جامعه مورد نظر ضربه زده است.
همودان و همکاران [24]	۲۰۱۴	سرمایه اجتماعی و کیفیت زندگی در محله‌های شهری	سرمایه اجتماعی مثبت در محله‌ها ارزش‌های اجتماعی را به سمت یک زندگی خوب و با کیفیت افزایش می‌دهد.

منبع: نویسندگان، ۱۳۹۸

مبانی پژوهش

ریزی، مدیریت، اجرا و ارزشیابی است. برابری به این معنا است که زنان در پروژه‌هایی که به‌نحوی در آن صاحب نفع هستند، مشارکت داشته باشند [2].

محله شهری به‌عنوان بخشی از شهر تعریف می‌شود که دارای لبه‌های کارکردی یا فضایی هویت‌مند و ترکیب عملکردهای کوچک مقیاس باشد. یک محله شهری معمولاً متشکل از چند واحد همسایگی است [20]. این سازمان محلی موجودیتی سازمان یافته است که دارای مشخصه‌های حکومتی بوده و از استقلال اداری و مالی قابل ملاحظه‌ای برخوردار است و هدف از ایجاد آن ارائه خدمات عمومی به مردم محل با حداکثر کارایی و اثر بخشی است [1]. مشارکت در جامعه محلی فرآیند به کارگیری توانمندی‌های فردی یا گروهی ذی‌نفعان برای دستیابی به یک هدف گروهی است. در این فرآیند، رفتار آگاهانه،

از اواخر دهه ۱۹۸۰ کارایی اجرای سیاست‌های از بالا به پایین زیر سوال رفت و ضرورت مشارکت در سطوح محلی از طرف اجتماعات شهری و با حمایت مدیریت شهری مورد تاکید قرار گرفت. این تغییر نگرش مبتنی بر این واقعیت است که اجرای سیاست توانمند سازی فرآیندی محلی است، زیرا هیچکس به جز اجتماعات محلی و حتی اشخاص، قادر به تشخیص نیازها و اهداف و راه‌های مناسب برای حل معضلات خود نیستند. اصلاحات سیاسی در جهت سازماندهی اجتماعات محلی زمینه لازم را برای مشارکت در اجتماعات محلی به وجود خواهد آورد [3]. مشارکت برای زنان به معنی حضور آنان در تمام مراحل پروژه توسعه از جمله شناسایی مشکلات، بررسی نیازها، برنامه

اقتصادی و در سطوح مختلف فردی، گروهی و اجتماعات به وقوع می‌پیوندد و نوعی کنش اجتماعی است و بالاخره نوعی فرایند است زیرا در جریان وقوع، رشد می‌کند. از دید وی اقتدار درجات مختلفی دارد، وی این تقسیم‌بندی را در سه سطح اقتدار فردی یا روانی، اقتدار سازمانی و اقتدار اجتماعی مطرح می‌کند [28].

ارنشتاین مفهوم مشارکت را با نردبانی روشن می‌سازد. در پایین‌ترین سطح هیچ قدرتی برای شهروندان متصور نیست که وی آن را ظاهر فریبی می‌نامد. در پلکان بعدی نردبان شکل دیگری از عدم مشارکت معرفی می‌شود که درمان نام گرفته است. این نوع عدم مشارکت هم غیر صادقانه و خودخواهانه است. پله‌های دیگر این نردبان که به‌عنوان یک قدم اولیه مفید توجیه‌شده است. آگاه کردن شهروندان از حقایق موجود در مورد برنامه‌های حکومت و حقوق و مسئولیت‌های آنان و راه کارهای موجود به‌عنوان گامی مثبت در جهت حرکت به سوی جلب مشارکت شهروندان به شمار می‌آید. کسب نظر شهروندان و فرو نشاندن خشم شهروندان، پله‌ای از نردبان مشارکت است که براساس آن مدلی از مشارکت ارائه می‌شود که نتیجه‌اش بهره‌مند شدن شهروندان ضعیف از سهمی است که از آن طریق، خشم‌شان فرو می‌نشیند و به‌طور موقت تسکین می‌یابند. در بالاترین پله‌های این نردبان، شراکت با قدرت تفویض شده و کنترل شهروندی به‌عنوان شکل‌های واقعی‌تری از مشارکت شهروندی شناسایی و مطرح می‌شود. مشارکت واقعی در نردبان هشت پله‌ای در بالاترین جایگاه است که نشانگر توزیع قدرتی است که از طریق مذاکره به دست می‌آید [25].

خواست جمعی، پذیرش جمعی، انتخاب و وجود نیازهای مشارکت اهمیت دارند. آنچه در یک فرآیند مشارکت موفق مهم است، احساس نیاز برای حل یک مشکل، شناخت آن مشکل و احساس نیاز به همکاری گروهی با توجه به میزان دانش و توانمندی افراد و شناخت آنان از توانایی‌ها و امکانات موجود و حداکثر استفاده از آنها است [22].

کیفیت زندگی یکی از مهم‌ترین مسائل پیش روی جهان امروز و از مباحث اساسی در تکوین سیاست‌گذاری اجتماعی محسوب می‌شود که موضوعاتی چون رفاه، کیفیت زندگی سلامت محور، نیازهای اساسی، زندگی رو به رشد و رضایت بخش، فقر و مطرویدیت اجتماعی، انسجام اجتماعی، نوع دوستی و از خودگذشتگی در میان اجتماعات را در برمی‌گیرد. کیفیت زندگی در حوزه‌های مختلف، معانی متفاوتی به خود می‌گیرد. سازمان جهانی بهداشت تعریف جامعی از کیفیت زندگی ارائه داده است که عبارت است از درک فرد از وضعیت کنونی اش با توجه به فرهنگ و نظام ارزشی که در آن زندگی می‌کند و ارتباط این دریافت‌ها با اهداف، استانداردها و اولویت‌های مورد نظر فرد [6].

روسو در نظریه خود به دنبال نحوه قانون‌سازی و جایگاه مردم در تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی در تمام ابعاد جامعه بود. عصاره نظریه قرارداد اجتماعی این است که تمام کسانی که قرار است از قانون اطاعت کنند، باید در تصویب آن هم دخالت داشته باشند [23].

نظریه مقتدر سازی را راپاپورت در حوزه روانشناسی اجتماعی بیان کرد. وی مقتدر سازی را به معنی هدف قرار دادن تقویت امکانات افراد برای کنترل بر روی زندگی خویش بر شمرده است. مقتدر سازی سه ویژگی عمده دارد: در ابعاد اجتماعی، روانی و

نمودار ۱: نردبان مشارکت ارنشتاین

۸	کنترل کامل	مشارکت مستقیم
۷	قدرت تصمیم گیری	
۶	مشارکت در تصمیم گیری	مشارکت غیر مستقیم
۵	حضور در هنگام اخذ تصمیم	
۴	مشورت و مشاوره جهت اخذ تصمیم	
۳	اطلاع یافتن از تصمیمات اخذ شده	عدم مشارکت
۲	آگاهی یافتن از موضوعات مورد تصمیم گیری	
۱	عدم دخالت در تصمیم گیری	

منبع: [24]

تقسیم است. پژوهش حاضر ابعاد سلامت (جسمی، روانی)، توانمندی اقتصادی و کیفیت زندگی در ۴ بعد زیر را مورد بررسی قرار داده است:

الف- فیزیکی که با مولفه‌هایی چون، زندگی روزمره، وابستگی به مواد دارویی و کمک‌های پزشکی، لذت و خستگی، درد و ناراحتی، خواب و استراحت سنجیده می‌شود [14].

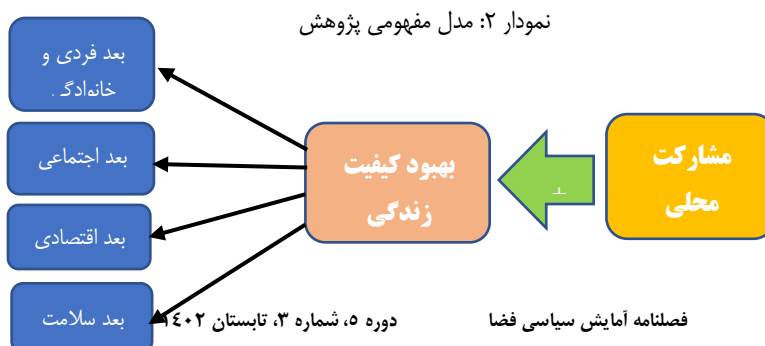
ب- روانی که با مولفه‌هایی چون، تصویر از خود و ظاهر بدنی، احساسات منفی، احساسات مثبت، اطمینان به نفس، اعتقادات مذهبی، تفکر، یادگیری، حافظه و تمرکز سنجیده می‌شود.

ج- ارتباطات اجتماعی که مولفه‌هایی چون ارتباطات شخصی و کلیه حمایت‌های اجتماعی را در بر می‌گیرد.

د- محیطی که با مولفه‌هایی چون منابع مالی و مادی، آزادی و ایمنی و سلامت فیزیکی، مراقبت‌های بهداشتی و اجتماعی، مشارکت در فعالیتهای مختلف و محیط خانه سنجیده می‌شود [6].

دیویدسون در سال ۱۹۹۸ گردونه مشارکت خود را به منظور چگونگی مشارکت شهروندان ارائه داد. وی در این گردونه به دنبال سطح مناسبی از مشارکت است؛ در این چرخه تصمیم گیری و مشارکت ارتباط متقابل میان شهروندان و تصمیم گیران شکل می‌گیرد که هر یک از ابعاد مشاوره، اطلاع رسانی، توانمند سازی و مشارکت براساس ارتباط شهروندان و تصمیم گیران است [24].

تلاش در جهت بررسی کیفیت زندگی از سال ۱۹۶۰ در آمریکا شروع شد که شامل بررسی عوامل مختلف اجتماعی و محیطی از قبیل آموزش و پرورش، توجه به فرد، پیشرفت اقتصادی، تندرستی و رفاه و ... بود. پس از آن عوامل دیگری از قبیل اختلالات روانی، نشانه‌های بیماری جسمی، رضایت شغلی، خوشحالی، عدم خوشحالی و ... به عوامل قبلی اضافه شد. هم چنین در سال‌های بعد گزارش‌های جدیدی در این زمینه ارائه شد که کیفیت زندگی را در بر گیرنده شاخص‌های اجتماعی می- دانست که خود به دو دسته شاخص‌های عینی و غیر عینی قابل

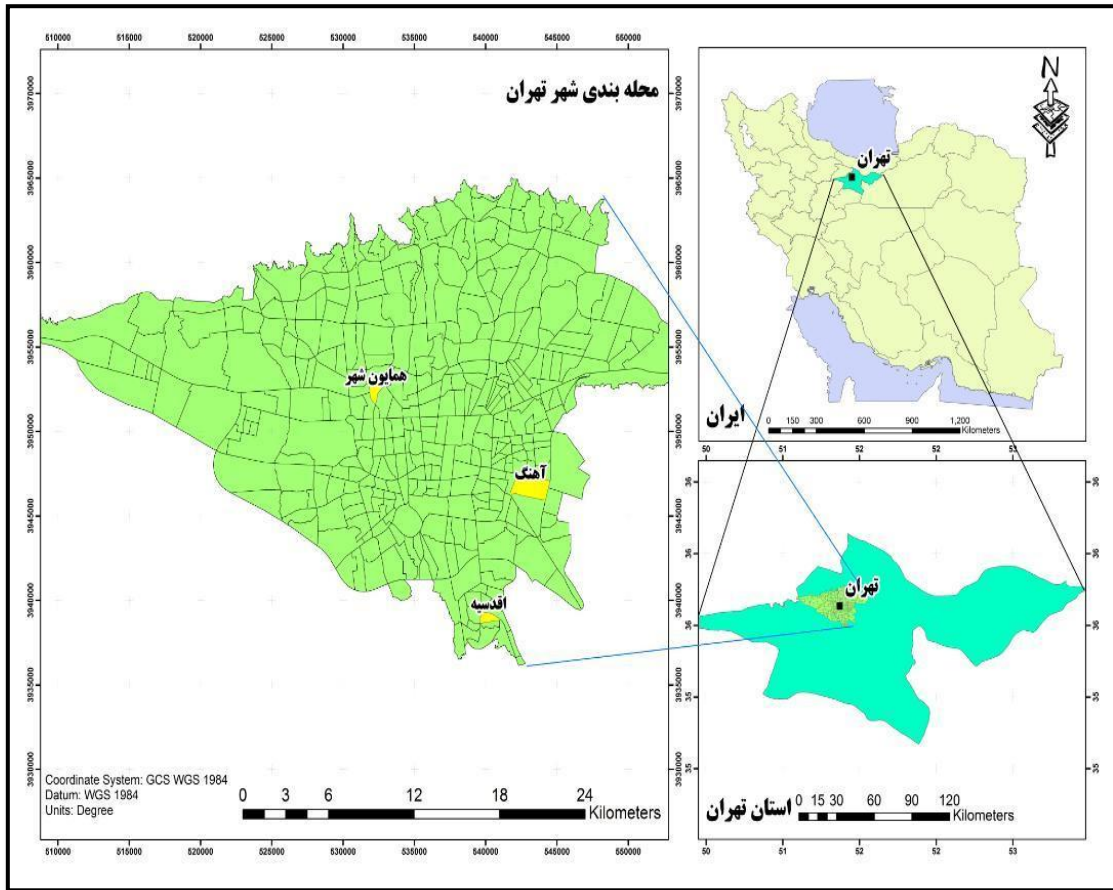
منبع: نویسندگان، ۱۳۹۸

قلمرو تحقیق

محلۀ آهنگ در منطقۀ ۱۴ شهرداری تهران واقع شده و مساحت آن ۹۲۳۲۶۲ متر است که به دو بخش غربی و شرقی تقسیم می‌شود. آهنگ شرقی ۳۳ هزار نفر و آهنگ غربی حدود ۳۸ هزار نفر جمعیت دارد که ۱۹۴۸۰ نفر آن‌ها زنان هستند. آهنگ محله‌ای نوساز در منطقۀ ۱۴ است که به گفته مهندسان شهرسازی به شیوه مدرن و بر طبق اصول شهرسازی ساخته شده و ساختار بندی منظم و هندسی کوچه‌ها و خیابان‌ها در این محله به چشم می‌آید. آهنگ شرقی و غربی هم کدام یک سرای محله مجزا دارند که کلاس‌های فرهنگی و آموزشی مختلف برگزار می‌کند. به‌علاوه خانه خدمات اجتماعی شهرداری مشاوره و خدمات اجتماعی، رفاهی، کارآفرینی و توانمندسازی برای کاهش

آسیب‌های اجتماعی و ارتقای کیفیت زندگی در سطح محله ارائه می‌دهد. همایون شهر یکی از محلات قدیمی است که در منطقۀ ۲ شهر تهران واقع شده است و امروز به خیابانی به همین نام محدود شده است و جمعیتی حدود ۲۱۹۵۲ نفر را در خود جای داده است. تعداد جمعیت زنان این محله ۱۱۱۴۲ تن است و دارای سرای محله با فعالیت‌هایی در حوزه سلامت و کارآفرینی است. محله اقدسیه یکی از محلات خوب و پاکیزه‌ترین محله در شهرری است که در منطقۀ ۲۰ شهرری تهران قرار دارد و جمعیت این محله ۱۸۹۵۲ تن است که ۹۲۸۵ تن از آنان، زن هستند. سرای سلامت و توانمندسازی زنان در این محله از فعالیت بالایی برخوردار است.

شکل ۱: نقشه محله‌های مورد مطالعه در شهر تهران

منبع: نویسندگان، ۱۳۹۸

یافته‌های پژوهش

الف-آمار توصیفی

جدول ۳: آمار توصیفی جامعه

تحصیلات		اشتغال				سن			تاهل		موضوع	
شاغل	بیکار	ارشد	کارشناسی	فوق‌دیپلم	دیپلم	تا ۵۰	۴۰ تا	۳۰ تا	تا ۳۰	مجرد	متاهل	گروه
۱۳۰	۱۱۰	۱۷	۶۴	۵۱	۱۰۴	۲۲	۶۳	۹۳	۶۲	۶۹	۱۷۱	تعداد

منبع: نویسندگان، ۱۳۹۸

پاسخگویان بیکار هستند که تعداد آن‌ها ۱۳۰ نفر (۵۴.۲ درصد) است. بیشتر پاسخگویان دارای مدرک دیپلم هستند که تعداد آن‌ها ۱۰۴ نفر (۴۳.۳ درصد) است.

بیشتر پاسخگویان بین ۳۱ تا ۴۰ سال سن دارند که تعداد آن‌ها ۹۳ نفر است و ۳۸.۸ درصد از کل را شامل می‌شوند. پاسخگویان اکثراً متاهل بوده که تعداد آن‌ها ۱۷۱ نفر (۷۱.۳ درصد) است. بیشتر

جدول ۴: میزان ابعاد کیفیت زندگی

بعد سلامت			بعد اقتصادی			بعد اجتماعی			بعد خانوادگی			بعد فردی			موضوع
زیاد	متوسط	کم	زیاد	متوسط	کم	زیاد	متوسط	کم	زیاد	متوسط	کم	زیاد	متوسط	کم	گروه
۱۳۰	۹۹	۱۱	۲۷	۶۳	۱۴۱	۸۲	۵۰	۱۰۸	۱۹۳	۲۱	۱۶	۱۱۶	۹۶	۲۸	تعداد

منبع: نویسندگان، ۱۳۹۸

ب: آمار استنباطی

ارتباط مثبت و معنی داری بین مشارکت محلی و کیفیت زندگی

وجود دارد. با توجه به این نتیجه فرضیه اول تایید می‌شود و با

توجه به آن می‌توان گفت هرچه مشارکت زنان در امور محلی

بیشتر باشد، نمره کیفیت زندگی آن‌ها نیز بالاتر خواهد رفت.

فرضیه ۱: مشارکت زنان در امور محلی با کیفیت زندگی آنان

رابطه مثبت و مستقیم دارد.

براساس نتایج آماری جدول ۵، مقدار $P=0.438$ ، در سطح معنی

داری (۰.۰۰۱) است و با سطح اطمینان ۰.۹۹ درصد می‌توان گفت

جدول ۵: ضریب همبستگی پیرسون

کیفیت زندگی	مشارکت محلی	موارد
۰.۴۳۸**	-	مشارکت محلی ضریب همبستگی
۰.۰۰۱	-	سطح معنا داری
۵۰	۵۱	تعداد
-	۰.۴۳۸**	کیفیت زندگی ضریب همبستگی
-	۰.۰۰۱	سطح معنا داری
۵۱	۵۰	تعداد

منبع: نویسندگان، ۱۳۹۸

که ارتباط مثبت و معنی داری بین مشارکت محلی و سلامت

جسمی وجود دارد. با توجه به این نتیجه فرضیه دوم تایید می‌شود

و می‌توان گفت هرچه مشارکت محلی افزایش یابد، سلامت

جسمی نیز نمره بالاتری خواهد داشت و برعکس.

فرضیه ۲: مشارکت زنان در امور محلی با سلامت جسمی آنها

رابطه مثبت و مستقیم دارد.

براساس نتایج آماری جدول ۶، مقدار $P=0.404$ ، در سطح معنی

داری (۰.۰۰۱) است و با سطح اطمینان ۰.۹۹ درصد می‌توان گفت

جدول ۶: ضریب همبستگی پیرسون

سلامت جسمی	مشارکت محلی	موارد
۰.۴۰۴**	-	مشارکت محلی ضریب همبستگی
۰.۰۰۱	-	سطح معنا داری
۴۰	۴۰	تعداد
-	۰.۴۰۴**	سلامت جسمی ضریب همبستگی
-	۰.۰۰۱	سطح معنا داری
۴۰	۴۰	تعداد

منبع: نویسندگان، ۱۳۹۸

براساس نتایج آماری جدول ۷، مقدار $P=0.396$ ، در سطح

معنی داری (۰.۰۰۵) است و با سطح اطمینان ۰.۹۵ درصد می‌توان

فرضیه ۳: مشارکت زنان در امور محلی با توانمندی اقتصادی

آن‌ها رابطه مثبت و مستقیم دارد.

گفت که ارتباط مثبت و معنی داری بین مشارکت محلی و میزان این همبستگی کمتر از همبستگی بین مشارکت و کیفیت توانمندی اقتصادی وجود دارد و فرضیه سوم تایید می‌شود. اما زندگی و سلامت جسمی است.

جدول ۷: ضریب همبستگی پیرسون

توانمندی اقتصادی	مشارکت محلی	موارد
۰.۳۹۶*	-	مشارکت محلی
۰.۰۱۹	-	ضریب همبستگی
۳۵	۳۵	سطح معنا داری
-	۰.۳۹۶*	تعداد
-	۰.۰۱۹	توانمندی اقتصادی
۳۵	۳۵	ضریب همبستگی
		سطح معنا داری
		تعداد

منبع: نویسندگان، ۱۳۹۸

فرضیه ۴: میانگین نمره کیفیت زندگی در بین زنان مشارکت کننده در امور محلی با زنانی که در امور محلی مشارکت ندارند، متفاوت است. مقدار t برابر با ۱۴.۷۲۵ با ۲۳۶ درجه آزادی است و سطح معناداری بدست آمده از آزمون T برابر با ۰.۰۰۰ است. بنابراین نتایج به دست آمده فرضیه تایید می‌شود.

جدول ۸: نتایج آزمون T کیفیت زندگی

متغیر	میزان t	درجه آزادی	سطح معنی داری
کیفیت زندگی	۱۴.۷۲۵	۲۳۶	۰.۰۰۰

منبع: نویسندگان، ۱۳۹۸

فرضیه ۵: به نظر می‌رسد میانگین نمره سلامت جسمی در بین زنان مشارکت کننده در امور محلی با زنانی که در امور محلی مشارکت ندارند، متفاوت است. مقدار t برابری با ۱۴.۵۷ با ۲۳۸ درجه آزادی است و سطح معناداری بدست آمده از آزمون T برابر با ۰.۰۰۰ است. بنابراین فرضیه تحقیق تایید می‌شود.

جدول ۹: نتایج آزمون T سلامت جسمی

متغیر	میزان t	درجه آزادی	سطح معنی داری
سلامت جسمی	۱۴.۵۷	۲۳۸	۰.۰۰۰

منبع: نویسندگان، ۱۳۹۸

فرضیه ۶: به نظر می‌رسد میانگین نمره توانمندی اقتصادی در بین زنان مشارکت کننده در امور محلی با زنانی که در امور محلی مشارکت ندارند، متفاوت است. مقدار T برابر با ۱۳.۷۲ با ۲۳۷ درجه آزادی است و سطح معناداری بدست آمده از آزمون T برابر با ۰.۰۰۰ است. بنابراین نتایج به دست آمده فرضیه تحقیق تایید می‌شود.

جدول ۱۰: نتایج آزمون T توانمندی اقتصادی

متغیر	میزان t	درجه آزادی	سطح معنی داری
توانمندی اقتصادی	۱۳.۷۲	۲۳۷	۰.۰۰۰

منبع: نویسنندگان، ۱۳۹۸

نتیجه گیری

در پژوهش حاضر تأثیرگذاری استفاده از خدمات ارائه شده در سرای محلات بر کیفیت زندگی استفاده کنندگان از خدمات در ابعاد مختلف مورد بررسی قرار گرفت. در ابتدا با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون وجود یا عدم وجود رابطه سنجیده شد که با توجه به آمار بدست آمده وجود رابطه بین مشارکت محلی زنان و بهبود کیفیت زندگی آنان در ابعاد مختلف تایید شد. در ادامه با استفاده از آزمون T تفاوت میانگین نمرات گروه استفاده کننده از خدمات و گروهی که از خدمات استفاده نکرده‌اند مورد بررسی قرار گرفت و با توجه به نمرات به دست آمده فرضیه‌های پژوهش تایید شد. پس از آن از جداول دو بعدی برای مشخص تر شدن ارتباط میان متغیرهای وابسته و مستقل استفاده شد. نتایج این جداول نشان می‌دهد شدت رابطه میان مشارکت محلی با کیفیت زندگی و سلامت جسمی بیشتر از شدت رابطه آن با توانمندی اقتصادی است.

به لحاظ تئوریک نتایج به دست آمده این پژوهش با نظریه مقتدر سازی راپاپورت و نردبان مشارکت ارنشتاین قابل تبیین است. در خصوص سنجش تأثیر مشارکت زنان در امور محلی با بهبود کیفیت زندگی آنان (فرضیه‌های ۱ و ۴)، یافته‌های شوربایی ۱۳۸۶ و رشقی ۱۳۹۳ همسو با این فرضیه‌ها است.

در خصوص سنجش تأثیر مشارکت زنان در امور محلی با بهبود سلامت جسمی آنان (فرضیه‌های ۲ و ۵)، یافته‌های خوش فر ۱۳۹۳ و همودان ۲۰۱۴ همسو با این فرضیه‌ها است.

در خصوص سنجش تأثیر مشارکت زنان در امور محلی با افزایش توان اقتصادی آنان (فرضیه‌های ۳ و ۶)، یافته‌های خنده

وجود نهاد مدیریت محله نشان می‌دهد که مشارکت شهروندان به‌عنوان ضرورت و نیاز زندگی جمعی به رسمیت شناخته شده است و زنان نیز به‌عنوان شهروندان جامعه از این امر مستثنی نیستند. سرای محلات به‌عنوان یکی از زیر نهادهای مدیریت محله فعال است که استفاده از خدمات ارائه شده در آن می‌تواند تأثیر به‌سزایی در بهبود کیفیت زندگی زنان در ابعاد مختلف داشته باشد و مسئولین ملزم به فراهم آوردن شرایط لازم برای ایجاد زیر ساخت‌ها و امکانات لازم در این امر هستند. از طرفی باید انگیزه لازم را از راه‌های مختلف در زنان ایجاد کنند تا آن‌ها نیز مشتاق به مشارکت در امور محلی (جنبه‌های مختلف) شوند، زیرا زنان به نسبت مردان زمان بیشتری به کار در داخل و اطراف منزل (محدوده محلی) اختصاص می‌دهند، پس تجارب و دانش و بینش عمیق‌تری برای ساخت محیط اطراف خود دارند. اگر زنان بتوانند مشارکتی فعال در اداره امور محل داشته باشند نه فقط مشارکتی نمایشی، طبق گفته‌های ارنشتاین و هانا آرنه، می‌توانند استعدادهای بالقوه خود را در زمینه‌های مختلف به فعلیت درآورده و تحقق بخشند. به نظر می‌رسد اگر مشارکت زنان در سطح محلی نتایج مثبتی داشته باشد (همان‌طور که نتایج این پژوهش تایید کننده این امر است) منجر به این خواهد شد که زنان تشویق به مشارکت در سطوح بالاتر جامعه شده که این امر (استفاده از کل نیروی انسانی یک کشور) رسیدن به توسعه را هموارتر خواهد کرد.

1. Alderfer H., American Local Government and Administration, The Momillan Company, 1956.
  2. Amiri F., Women's Social Participation, Sohreh Publications, First Edition, P 21,2005[Persian].
  3. Ardashiri M, Sustainable Development of Urban Management. Urban Management Quarterly, No. ۳, First Year, p .۱۵.2010[Persian].
  4. Azerbaijani K., and Darya J., Investigating the effect of city council performance on the effectiveness of municipalities, case study: Islamic city council and Abadeh municipality, Quarterly Journal of Humanities and Social Sciences of Management, Vol. 7, No. 25, pp. 13,2007[Persian].
  5. Azimi J.,and Ershadi S., Neighborhood-based urban management with participatory planning approach, Journal of Urban and Regional Planning, Vol. 7, No. 2, pp. 21-40,2017[Persian].
  6. Diob S.C., Modernization and Development in Search of Alternative Intellectual Templates, Translator: Movassaghi, Seyed Ahmad, Tehran: Qums Publication, p. 101,2008[Persian].
  7. Erikson. R. & Tedin K., American Public Opinion: Its Origin, Content, and Impact, New York: Longman Publishers, 2004.
  8. Fridman. John., Toward a Non-Euclidian Mode of Planning, APA Journal, Autumn, 482, 1993.
  9. Haghghatiyan M., Social factors affecting women's quality of life in Isfahan city. Iranian Journal of Social Development Studies, No. 9, pp. 80-89,2014 [Persian].
  10. Hamudan H., Marzukhi Y., Social Capital and Quality of Life in Urban Neighborhoods
- رو ۱۳۸۵، تری ال ۲۰۱۶ و جاجرمی ۱۳۸۶ همسو با این فرضیه‌ها است.
- بنابراین به منظور افزایش مشارکت زنان در سطح محله که بهبود کیفیت زندگی شهروندان را در پی خواهد داشت، پیشنهادات زیر مطرح می‌گردد:
- ۱- به منظور حفظ استقلال مدیریت محله و عدم دخالت شورایاری‌ها در سیستم مدیریت محله، مرجع نهایی و نهاد سیاست گذاری و برنامه ریزی تمام عیار مدیریت محله، باید ستاد راهبردی مدیریت محله باشد.
  - ۲- انتخاب مدیران محله با رای مستقیم در مقیاس محلی صورت گیرد.
  - ۳- برگزاری کلاس‌ها و دوره‌های آموزشی جهت جلب مشارکت شهروندی، جذب سرمایه گذاری در بخش‌های عمرانی، فرهنگی و خدماتی شهری زیر نظر ستاد مدیریت راهبردی انجام شود.
  - ۴- امور محلی و خدمات شهری به صورت تدریجی به مدیریت محله واگذار شود.
  - ۵- کمیته نظارت و ارزیابی سراهای محلات زیر نظر ستاد راهبردی مدیریت محله تعیین شود.
- تشکر و قدردانی:** موردی از سوی نویسندگان گزارش نشده است.
- تائیدیه‌های اخلاقی، تعارض منافع:** موردی از سوی نویسندگان گزارش نشده است.
- سهم نویسندگان/منابع مالی و حمایت‌ها:** موردی از سوی نویسندگان گزارش نشده است.

Refrence:

- Planning, Gorgan University, No. 9, pp, 178-151,2014 [Persian].
18. Madanipour A., Design of Urban Space: An Inquiry Into a Socio-Spatial Process, London: John Wiley & Son Ltd, 1996.
  19. Mohan G., & Stokke K., Participatory Development and Empowerment: the Dangers of Localism. Third World Quarterly, Vol.21, No.2, 247-268, 2000.
  20. Philine G., franzkala G., Ekocity Book, Long man Dictionary of English, 2005.
  21. Rashnighi S., Investigating the Relationship between Social Capital and Quality of Life Case Study: Cooperative and Welfare Employees of Tehran. M.Sc. Thesis, Faculty of Economics and Social Sciences, Payame Noor Center, Tehran,2014 [Persian].
  22. Rostami V., Public participation in the legislation of the Islamic Republic of Iran, Law Quarterly, Vol. 38, No. 1, pp. 18,2008 [Persian].
  23. Rousseau Jean-Jacques., Social contract, Translated by Enayatollah Shakibapour, Third Edition, Tehran: Farrokhi Institute,1966 [Persian].
  24. Share pour M., The position of Tehranian citizens on the Arnstein ladder. Social Welfare Quarterly, Year 15, pp. 179-205,2017 [Persian].
  25. Sharifian Sani M., Citizen Participation, Urban Governance and Urban Management. Journal of Urban Management, No. 8, Second Year,2001 [Persian].
  26. Shouryabi H., Evaluation of Tehranian citizens' participation patterns in urban development plans and presenting a optimal model. M.Sc. Thesis, Tarbiat Modares University,2006 [Persian].
  27. Terry L B., Kolombug, D., Faybish, K, The impact of social capital on economic shocks. Translated by Gh. High Density Housing. Procedia, Social and Behavioral sciences,169-179,2014.
  11. Hooshyar H., and Koroshi, I., Neighborhood Sustainable Development Approach in Mahabad; Case Study: Ostad Majdi Neighborhood, Journal of Geography (Regional Planning), Vol. 10, No. 1, Winter,2019 [Persian].
  12. Hosseini A., and Ebrahimzadeh, I., Monitoring the dynamics of urbanization in contemporary Iran using multi-temporal images, Sepehr Scientific Research Quarterly, No. 24, pp. 21-37, Autumn ,2017 [Persian].
  13. Imani Jajarmi H., and Firouzabadi, S.A., Assessment of local management performance models: with emphasis on urban and rural management organizations, Social Sciences Magazine, No. 32,2007 [Persian].
  14. Khademi Z., Safaei, S., And the Shahbazi N., The Relationship between Social Capital and Quality of Life (Case study: Women 25-65 years old in Tehran), Journal of Applied Sociology, 20th Year, No. 2, pp. 147-168,2018 [Persian].
  15. Khalili M., Pathology of women's participation in contemporary Iranian society. Women's Research, Vol. 5, No.2, p. 165,2007 [Persian].
  16. Khanderoo M., Investigating social capital and factors affecting its formation at the neighborhood level. Journal of Social Sciences of Faroosi Mashhad, No. 2, Vol. 6, pp. 119-149,2018[Persian].
  17. Khoshfar G., and Khaje Shokoohi A., Investigating the Relationship between Social Capital and Women's Quality of Life in Urban Areas Case Study of Gorgan. Journal of Geographical Spatial

Powerment, American Journal of
Community Sychology, Vol.98, No.5,
1988.

Ghaffari, Tehran: Kavir Publication,
2016 [Persian].

28. Zimmerman A., & Rapaport J., Citizen
Participation and Psychological